

# SAMRÅDSREDOGÖRELSE

E4 Härnösand, åtgärder södra infarten

Härnösands kommun, Västernorrlands län

Vägplan 2023-01-13

Uppdragsnummer: 163897



**Trafikverket**

Postadress: Nattviksgatan 8, 871 45 Härnösand

E-post: trafikverket@trafikverket.se Telefon: 0771-921 921

Dokumenttitel: SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Författare: AFRY

Dokumentdatum: 2023-01-13

Ärendenummer: TRV 2021/35105

Uppdragsnummer: 163897

Version: 1.0

Kontaktperson: Sara Gidlund, Trafikverket

Måns Jeppsson, AFRY

## Innehåll

1	Sammanfattning	4
2	Samrådsrets	4
3	Samråd	5
3.1.	Samråd inför Länsstyrelsens beslut om betydande miljöpåverkan	5
3.1.1.	Samråd med berörd länsstyrelse	5
3.1.2.	Samråd med berörd kommun	6
3.1.3.	Samråd med Försvarsmakten	9
3.1.4.	Samråd med övriga berörda myndigheter och organisationer	9
3.1.5.	Samråd med de enskilda som kan bli särskilt berörda	10
3.2.	Samråd vid utformning av planförslaget	12
3.2.1.	Samråd med berörd länsstyrelse	12
3.2.2.	Samråd med berörd kommun	12
3.2.3.	Samråd med Försvarsmakten	14
3.2.4.	Samråd med övriga berörda myndigheter och organisationer	14
3.2.5.	Samråd med de enskilda som kan bli särskilt berörda	15

I denna samrådsredogörelse sammanställs och sammanfattas hur samrådet bedrivits, vilka synpunkter som kommit in från enskilda, myndigheter och organisationer samt var yttrandena, minnesanteckningar och protokoll från samrådet finns i sin helhet. I samrådsredogörelsen visar Trafikverket hur de inkomna synpunkterna beaktats.

Inkomna synpunkter och protokoll från möten är diarieförda hos Trafikverket under ärendenummer TRV 2021/35105.

## 1 Sammanfattning

I samrådsunderlagsskedet har ett antal samråd genomförts. Den 2021-06-16 hölls ett inledande samrådsmöte med Länsstyrelsen Västernorrland som avhandlade kulturmiljöfrågor. Före mötet med Länsstyrelsen lämnade Trafikverket in en anmälan om samråd enligt 2 kap 10§ KML (2021-06-10). Ett andra samrådsmöte genomfördes med Länsstyrelsen 2022-06-02 när vägplanen var i samrådshandlingsskedet.

Ett första samordningsmöte med Härnösands kommun hölls 2021-04-22, ett andra möte hölls 2021-06-22, ett tredje möte hölls 2021-12-21 och ett fjärde 2022-05-11.

Länsstyrelsen i Västernorrland beslutade 2021-12-03 att projektet inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Samrådsunderlaget har varit på remiss under perioden 2021-08-23 - 2021-09-17.

Samrådsunderlaget har under denna period funnits tillgängligt på Trafikverkets hemsida samt på Härnösands kommun.

Samrådshandlingen har varit på remiss under perioden 2022-05-18 – 2022-06-17. Samråd på orten genomfördes som ett öppet hus på Härnösands Teater 2022-05-31. Under mötet presenterade Trafikverket projektet och diskuterade olika frågor med deltagarna.

Handlingarna har funnits tillgängliga under hela samrådsperioden på Trafikverkets hemsida, <https://www.trafikverket.se/vara-projekt/projekt-i-vasternorrlands-lan/e4-sodra-infarten-till-harnosand>. Utskrivna handlingar fanns tillgängliga på Trafikverket Region Mitt, i receptionen, Nattviksgatan 8, Härnösand samt Härnösands kommuns servicecenter på Sambiblioteket Universitetsbacken 3A Härnösand.

## 2 Samrådsrets

Förutom de enskilda som kan komma att bli berörda har följande ingått i samrådsretsen:

Försvarsmakten

Härnösands kommun

Din tur

Länsstyrelsen Västernorrland

MSB Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Naturskyddsföreningen

Polismyndigheten

Region Västernorrland

Riksantikvarieämbetet

Räddningstjänsten Höga Kusten-Ådalen

Svensk cykling

Svenska kraftnät

Sveriges Åkeriföretag

Transportstyrelsen

Voernese sameby

Handelskammaren Mittsverige

## 3 Samråd

### 3.1. Samråd inför Länsstyrelsens beslut om betydande miljöpåverkan

Samrådstiden var perioden 23 augusti-17 september 2021. Samrådsunderlaget har under denna period funnits tillgängligt på Trafikverkets hemsida samt på Härnösands kommun. Övriga myndigheter och organisationer har fått information om samråd via samrådsremiss. Det har även annonserats i Tidningen Ångermanland Annonsguiden.

Samtliga inkomna synpunkter och yttranden samt upprättade minnesanteckningar och protokoll finns diarieförda hos Trafikverket under diarienummer TRV 2021/35105.

#### 3.1.1. Samråd med berörd länsstyrelse

Trafikverket har haft ett inledande möte avseende kulturmiljöfrågor med Länsstyrelsen Västernorrland den 2021-06-16 där de informerat om projektet samt på plats diskuterat fornlämningar inom utredningsområdet.

#### **Länsstyrelsen Västernorrland**

Länsstyrelsen Västernorrland inkom med ett yttrande 2021-09-17. Länsstyrelsen ser positivt på åtgärderna att öka säkerheten och tillgängligheten för oskyddade trafikanter längs med E4 genom Härnösand och har inget att erinra mot förslaget till samrådsunderlag. Råd och kompletterande information framförs nedan för vissa delar av underlaget.

##### 1. Kulturmiljö:

Länsstyrelsen har samråd med Trafikverket enligt 2 kap. 10 § kulturmiljölagen angående berörda fornlämningar och har gemensamt varit ute på platsen. Länsstyrelsen har inga åsikter på att planerade åtgärder vid korsningen E4-Skarpskyttegatan bedöms hamna utanför befintligt vägområde då området redan är starkt påverkat.

Länsstyrelsen är positiv till ambitionen att öka trafiksäkerheten i korsningen E4-Södra vägen (infarten till Sida) med en höger in-höger ut lösning. Siktproblematiken i korsningen skulle eventuellt kunna förbättras genom att flytta utfarten något norrut.

Berört gravfält har varit ett av de fem största kända gravfälten i Västernorrland. Med åren har stora delar av det förstörts och endast en liten del finns kvar. Det är därför angeläget att man eftersträvar lösningar för att bevara det som finns kvar av ett av länets viktigaste gravfält från folkvandringstid/vendeltid. Gravfältet har skyltats av Länsstyrelsen och sköts av kommunen.

Länsstyrelsen delar Trafikverkets uppfattning att värdena i riksintresset Härnösands stad inte påverkas av åtgärderna. Meningen Riksintresset för kulturmiljövård bedöms inte påtagligt skada kulturmiljön i avsnitt 7.2. Riksintressen bör skrivas om.

##### 2. Biotopskydd:

Enligt 7 kap 11a § miljöbalken ska en vägs påverkan på ett biotopskyddsområde hanteras i vägplanens samråd istället för genom särskild dispensprövning. Påverkan på den björkallé som är skyddad i 7 kap. miljöbalken behöver därför klargöras så tidigt som möjligt. Om allén berörs ska samråd hållas med länsstyrelsen och förslag till kompensationsåtgärder tas fram.

### 3. Markföroreningar:

Samrådsunderlaget och Länsstyrelsens EBH-stöd anger att det finns risk för föroreningar inom utredningsområdet. Föroreningarna behöver i kommande skede klargöras genom provtagning och analys, risk för spridning av föroreningar behöver beskrivas liksom hur förorenade massor kommer att omhändertas.

*Trafikverket svarar:*

- 1. Trafikverket tackar för informationen och i samrådshandlingen har skyddsåtgärder och försiktighetsmått inarbetats. Dessa kan komma att justeras i skede granskningshandling.  
2022-08-24: I granskningshandlingens planbeskrivning har det inarbetats att berörda fornlämningar ska stängas in under byggskedet för att minimera risken för påverkan.*
- 2. Trafikverket tar med sig synpunkten till senare skede och avser beskriva påverkan på förekommande biotopskydd i planbeskrivningen i granskningshandlingens samt vid behov arbeta in kompensationsåtgärder.  
2022-08-24: Kompensationsåtgärder är inte aktuella då det inte krävs åtgärder för att möjliggöra vägplanens åtgärder. Däremot har det inarbetats skyddsåtgärder i planen, och allén ska under byggskedet märkas ut för att undvika skador.*
- 3. Trafikverket tar med sig informationen till senare skede. I granskningshandlingens planbeskrivning kommer utredning om masshantering redovisas.  
2022-08-24: En miljöteknisk markundersökning har genomförts där föroreningar har bedömts kunna påträffas inom vägområdet. Resultatet visar generellt på låga halter. Hanteringen av massorna framgår i planbeskrivningen i avsnitt 6.3.6. Under kapitel 6.5.2 samt 6.5.4 framgår hantering under byggskede och vid påträffande av okända föroreningar.*

#### 3.1.2. Samråd med berörd kommun

I samrådsunderlagsskede har två möten hållits med Härnösands kommun.

Ett första möte med Härnösands kommun hölls 2021-04-22. På mötet informerade Trafikverket om syftet med och omfattningen av projektet. Viktiga anslutningar och korsningar diskuterades. Härnösands kommun informerade om deras detaljplanearbete med detaljplan Fastlandet 2:60 som bland annat omfattar det gamla sjukhusområdet och infarten till SIDA. Kommunen informerade om att hållplats Granudden och hållplats Vårstagatan kan ses över och slås ihop till en hållplats på lämpligt läge söder om Vårstagatan.

Ett andra möte med Härnösands kommun hölls 2021-06-22. På mötet presenterade Trafikverket en trafikmätning för korsningen E4/Skarpskyttegatan samt en principskiss för cirkulation. Kommunen framförde att det kan bli ökad köbildning i ny cirkulationsplats då kommunen planerar att exploatera sjukhusområdet. Kommunen ser gärna att in-/utfarten till SIDA stängs och att trafik i exploateringsområdet i stället leds till den nya cirkulationen.

#### **Härnösands kommun**

I samband med att samrådsunderlaget var ute på samrådsremiss inkom Härnösands kommun med ett yttrande den 2021-09-17. I yttrandet framförs följande:

1. Det är viktigt att Trafikverket beaktar pågående planarbete för sjukhusområdet vid utformningen av en rondell i korsningen Södra vägen/Skarpskyttegatan då fastighetsägare planerar för kommersiella lokaler i dess närhet.

Efter den aktuella sträckan är det relativt få verksamheter som påverkas av förändringar, undantaget in- och utfart till Fiskekroken. Aktuella verksamheter har idag en nära anslutning till E4:an och påverkan på verksamheterna behöver beaktas. Rekommendation att särskilt samråda med aktuella verksamheter. Samt komplettera i underlaget hur näringslivet/verksamheter påverkas. Ovan bör säkerställas i Trafikverkets och Härnösands kommuns fortsatta åtgärder i samverkan.

2. Kapitel 2.1 i samrådsunderlaget: Saknar uppskattad tidplan för planprocessen. När beräknas en samrådshandling finnas tillgänglig med skisser och utformningen av planförslaget i dess helhet?
3. Kapitel 2.2 i samrådsunderlaget: Saknar en karta över vägplanens område. Den karta som finns under rubrik 5 bör finnas med mycket tidigare i dokumentet.
4. Kapitel 2.2.1 i samrådsunderlaget: Saknar resonemang om hur (om) de upplevda barriäreffekter som omnämns i åtgärdsvalsstudien ska utredas och åtgärdas i vägplanen.

Saknar även hur (om) de identifierade problematiska utfarterna längs sträckan ska åtgärdas i vägplanen tillsammans med den höga upplevda hastigheten längs sträckan är något som vägplanen beaktar.

Kommunen undrar även om tillgängliga hållplatser med hög standard innebär att hållplatserna kommer bli vinteranpassade eller ha övriga funktioner (t.ex. laddningsstation för telefon, uppvärmda säten, tryggare lägen på hållplatserna osv) eller vad som menas med hög standard.

Det är bra med välkomnande entréer som omnämns, är det något som ska göras i vägplanen?

5. Kapitel 6.2 i samrådsunderlaget: Kronholmen ej Kornholmen
6. Kapitel 6.3 och 7.3 i samrådsunderlaget:

Ökad trafiksäkerhet och tillgänglighet bidrar även positivt till folkhälsa och möjlighet för barn och äldre att på ett säkrare sätt vistas i trafikmiljön. Insatser längs E4:an för bättre tillgänglighet med gång- och cykel samt busstrafik gynnar även jämställdheten eftersom kvinnor är representerade i högre grad i dessa trafikslag än män. Likvärdig mobilitet är ett begrepp som kan vara användbart i vägplanen. Att de olika trafikslagen (gång, cykel, buss, bil osv) ska vara lika tillgängliga och trygga. (Se SOU 2021:23 sida 37: [http://www.sou.gov.se/wp-content/uploads/2021/04/SOU-2021\\_23\\_webb.pdf](http://www.sou.gov.se/wp-content/uploads/2021/04/SOU-2021_23_webb.pdf))

7. Kapitel 6.4 i samrådsunderlaget: Kommunen undrar om även andra invasiva arter avses eller bara lupin? De funderar om det även gäller parkslide m.m.
8. Kapitel 6.4.1 i samrådsunderlaget: Hela Rotudden samt Kiörningsskolan bör omnämnas som kulturhistoriskt viktiga och skyddade byggnader/miljöer.

*Trafikverket svarar:*

1. *I nästa skede kommer ytterligare samråd tas med särskilt berörda. Trafikverket beaktar planarbete för sjukhusområdet och kommer att diskutera fortsatta*

åtgärder i samverkan.

2022-08-24: I samrådshandlingsskedet genomfördes ytterligare samråd med särskilt berörda. Samrådshandlingen ställdes ut på samråd på orten för allmänheten och särskilt berörda att ta del av. Under avsnitt 3.2 redovisas de synpunkter och yttranden som inkommit under samrådsperioden.

2. Tidsplan redovisas i planlägningsbeskrivning som finns på Trafikverkets hemsida för projektet. Under våren 2022 planeras en samrådshandling med tidsplan att redovisas under samrådstid och på samrådsmöte på orten. Granskningshandlingen planeras kungöras för allmänhetens granskning under vintern 2022/2023.  
2022-08-24: Under våren 2022 togs det fram en samrådshandling som sedan presenterades för allmänheten under ett samrådsmöte på orten. Myndigheten, kommunen och övriga berörda fick även information om att samrådshandlingen fanns tillgänglig och att det var möjligt att lämna synpunkter på handlingen under samrådsperioden, som var mellan 2022-05-18-2022-06-17.
3. Trafikverket noterar synpunkten.  
2022-08-24: En karta över vägplanens område är inarbetad i planbeskrivningen och framgår i avsnitt 2.3 Beskrivning av projektet.
4. Trafikverket tar med sig detta och inarbetar det i samrådshandlingen  
2022-08-24: I planbeskrivningen för granskningshandlingen har detta inarbetats.
5. Trafikverket noterar felstavningen och tar med sig det till planbeskrivningen i samrådshandlingen  
2022-10-03: Felstavningen har korrigerats i planbeskrivningen för granskningshandlingen, då det inte togs fram en planbeskrivning i skedet för samrådshandling.
6. Trafikverket tar med sig synpunkten till planbeskrivningen i granskningshandlingen.  
2022-08-24: I planbeskrivningen framgår de positiva effekterna av vägplanens åtgärder för barn, äldre och kvinnor. Framgår under avsnittet 6.3.1.
7. Det är känt att det i utredningsområdet finns lupiner varför det planeras en inventering av blomsterlupin. Vid planerad inventering kommer även övriga invasiva arter inventeras, bland annat jätteloka och parkslide. Inventeringen planeras genomföras i de områden som berörs av schakt eller större arbeten för att dessa arter inte ska sprida genom projektet.  
2022-10-03: Under sommaren 2022 genomfördes en fältinventeringen avseende invasiva arter. Under inventeringen påträffades lupiner, vresros och jättebjörnloka. Massorna från dessa områden kommer hanteras för att minimera risken för spridning av arterna under byggskedet och hantering redovisas i granskningshandlingen. Detta framgår av avsnitt
8. Trafikverket tar med sig synpunkten och beskriver Rotudden samt Kiörningsskolan i samrådshandlingen.  
2022-10-03: I granskningshandlingens planbeskrivning har det i avsnittet om kulturmiljö tagits med att Rotudden samt Kiörningsskolan är kulturhistoriska viktiga och skyddade byggnader/miljöer.



### 3.1.3. Samråd med Försvarsmakten

Trafikverket inkom med ett yttrande 2021-08-18. I yttrandet skriver de att utformningen av vägar, broar och cirkulationsplatser ska dimensioneras för Försvarsmaktens tyngsta och bredaste fordon enligt tidigare inlämnat underlag. Framkomligheten under byggtiden måste säkerställas för fordonstyper som tidigare nämnts.

*Trafikverket svarar: Trafikverket dimensionerar åtgärderna i enlighet med gällande regelverk såsom Vägars och Gators utformning (VGU), TK Geo etc.*

### 3.1.4. Samråd med övriga berörda myndigheter och organisationer

#### **Polismyndigheten**

Polismyndigheten inkom med ett yttrande 2021-09-13. Polismyndigheten ser positivt på en ombyggnad av E4 södra infarten till Härnösand. Vid en ombyggnation av aktuell vägsträcka så skulle trafiksäkerheten bli betydligt bättre för trafikanterna. Det skulle också bli en bättre trafikmiljö för de som bor i anslutning till vägsträckan och passerar den. Polismyndigheten har i nuläget ingen att erinra och ser fram emot kommande dialog runt ombyggnationen.

*Trafikverket svarar: Trafikverket tackar för synpunkten.*

#### **Räddningstjänsten Höga Kusten-Ådalen**

Räddningstjänsten Höga Kusten-Ådalen inkom med ett yttrande 2021-09-16.

Räddningstjänsten ställer sig positiv till ombyggnader för att öka trafiksäkerheten och säkerheten för gående och cyklister. Räddningstjänsten vill dock lämna in följande synpunkter/frågeställningar som bör övervägas inför planerat arbete:

1. Brandposter längs E4:an i närheten av befintlig busshållplats vid Gulf och vid korsningen upp på Skarpskyttegatan är strategiskt placerade för att vattenförsörja räddningstjänsten vid händelse av brand för flertalet större fastigheter i området, t.ex. Gulf och Hälsocentralen Södra Sundet. Räddningstjänsten vill att man beaktar konsekvenserna för brandvattenförsörjning i samband med ombyggnationen.
2. E4:an är den primära vägen för samtliga blåljusmyndigheter vid olika insatser för områden som Granudden, Lövudden och söder om Härnösand, men är även den enda vägen till fastigheter längs kusten. Räddningstjänsten vill att man beaktar framkomligheten för blåljusmyndigheter till särskilda fastigheter som kan påverkas av ombyggnationen men även via E4 söderut.
3. Räddningstjänstens erfarenheter är att det, vid vissa perioder under sommaren, kan bli lång köbildning norrgående på E4:an på grund av trafikljusen vid korsningen E4:an och Storgatan. Räddningstjänsten undrar om detta går att reglera på något sätt och med tanke på att det planeras en cirkulationsplats vid infart till Skarpskyttegatan och Hälsocentralen Södra Sundet kan trafikflödet påverka framkomligheten än mer.

*Trafikverket svarar:*

1. *Trafikverket tackar för informationen och tar med sig det i fortsatt projektering. 2022-10-03: Trafikverket har beaktat detta i projekteringsarbetet. Inför byggstart och löpande under hela byggskedet kommer åtkomst till dessa säkerställas.*
2. *Trafikverket tackar för informationen och tar med sig det i fortsatt projektering. 2022-10-03: Trafikverket kommer planera och hantera denna fråga inför byggskedet samt löpande uppföljningar under byggskedet för att säkerställa att framkomligheten inte begränsas för blåljusmyndigheterna.*

3. *Trafikverket tackar för informationen och tar med sig det i fortsatt projektering. Korsningen E4:an/Storgatan ligger dock utanför utredningsområdet för projektet.*

### **Region Västernorrland**

Region Västernorrland inkom med ett yttrande 2021-09-24. Region Västernorrland ser positivt på att Trafikverket tar fram underlag för förbättringar längs E4 södra infarten i Härnösand. Det är angeläget att komma till rätta med befintliga brister i tillgänglighet och trafiksäkerhet på busshållplatserna och för gående och cyklister längs med Södra vägen.

I egenskap av hälso- och sjukvårdsorganisation, med många besökare och sysselsatta vid vår verksamhet vid Närvarlden i Härnösand, ser vi utmaningar och risker med trafiksituationen i korsningen Södra vägen och Skarpskyttegatan. Vi anser att en ombyggnation av korsningen till cirkulationsplats är motiverat.

*Trafikverket svarar: Trafikverket tackar för yttrandet. Trafikverket föreslår en cirkulationsplats vid korsningen Södra vägen/Skarpskyttegatan.*

### **Svenska kraftnät**

Svenska kraftnät inkom med ett yttrande 2021-09-15. Svenska kraftnät har inga anläggningar, planer eller intressen som berörs av rubricerad remiss och har därför inga synpunkter i ärendet.

*Trafikverket svarar: Trafikverket tackar för informationen.*

### **Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB**

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, inkom med ett yttrande 2021-09-15. MSB avstår från att yttra sig i ärendet.

*Trafikverket svarar: Trafikverket tackar för yttrandet.*

### **3.1.5. Samråd med de enskilda som kan bli särskilt berörda**

I samband med samrådstiden inkom synpunkter som sammanfattas nedan.

#### **Vägutformning**

1. Det har framförts synpunkt om att man bör höja trafiksäkerheten för in- och utfart till Granudden. Även synpunkten att trafiksäkerheten för gående som skall korsa E4 behöver höjas har framförts.
2. Att bygga förbifart förbi Härnösand framförs i två yttranden.
3. I ett yttrande framförs frågan om vad som kommer att hända med parkeringen Granudden samt Södra vägen 29 och 35.
4. Behov om effektivare hastighetsbegränsning på E4 lyfts i ett yttrande.
5. Har man räknat in kommande stora nederbördsmängder så att vatten och medföljande föroreningar från E4 styrs till dagvattenbrunnar för att inte rinna ner i lägre terräng- villaträdgårdar, garage och källare?

*Trafikverket svarar:*

1. *Projektets ändamål är att öka säkerhet och tillgänglighet för oskyddade trafikanter längs med E4 genom Härnösand och Trafikverket kommer att projektera om korsningen in mot Granudden. För att öka trafiksäkerheten för*

*gående som skall korsa E4:an i detta läge föreslår en ny gångpassage.*

*2022-08-24*

*För att öka trafiksäkerheten för gående som skall korsa E4:an föreslås en ny gångpassage med refuger. Det är ett trafiksäkrare alternativ jämfört med övergångsställe.*

- 2. Detta projekt är avgränsat till den södra infarten till Härnösand (där 50 km/h skyltas) och fram till korsningen till Sida, en sträcka på ca 2 km och avser trafiksäkerhetsförbättrande åtgärder. En eventuell förbifart ligger utanför projektet. Idag saknas finansiering för en förbifart.*
- 3. Gällande parkeringar för Granudden och Södra vägen 29 respektive 35 så kommer dessa inte att påverkas av vägplanen. Projektet planerar inte att utöka vägområdet på berörd sträcka.*
- 4. I projektet ingår ingen hastighetsöversyn. Däremot ses vägens utformning över för att öka trafiksäkerheten i kommande projektering.*
- 5. I detta tidiga skede har inte väganläggningen detaljprojekterats. Avvattningslösningar kommer att projekteras i skede samrådshandling. Framtida klimatförändringar kommer projektet ta hänsyn till.*  
*2022-10-03: Utredningsarbetet gällande avvattningslösningar har resulterat i förslaget att E4:an med gång- och cykelväg kommer att avvattnas via öppna diken, trummor och rännstensbrunnar. Brunnarna kommer att anpassas till ny kantsten. Detta bedöms att kunna omhänderta nederbörd och styra vattnet till brunnar.*

### **Skyddsåtgärder**

I två inkomna yttranden förs det fram att man önskar bullerplank i området för att minska bullernivån och skydda oskyddade trafikanter. Det har även inkommit synpunkter om att det slamrar från brunnslocken på E4:an då fordonen kör över dessa

Det efterfrågas lösningar för att skydda närboende från risker på grund av transporter av farligt gods.

*Trafikverket svarar:*

*Projektet avser åtgärder för gång och cykel och kommer därmed inte att förändra bullersituationen längs vägen. Bullerutredning kommer enbart göras för korsningen Södra vägen och Skarpskyttegatan, vid Gulf-macken, där ombyggnation av korsningen bedöms kunna påverka bullersituationen. Bullerskyddsåtgärder kommer inte att föreslås annat än möjligen vid en cirkulationsplats vid korsningen Södra vägen och Skarpskyttegatan. Möjliga skyddsåtgärder för de fastigheter som berörs vid denna korsning är bland annat fönsteråtgärder, ventilåtgärder och fasadåtgärder. När utredningarna och projekteringarna är klara kommer eventuella skyddsåtgärder inarbetas i planen.*

*Trafikverket tackar för synpunkten om farligt gods. Projektet avser åtgärder för gång- och cykelväg och kommer inte att förändra situationen/transportvägarna för farligt gods som därför inte utreds inom projektet.*

*2022-10-03*

*Bullerutredningen som har genomförts i projektet har resulterat i att två byggnader närmast planerad cirkulationsplats föreslås få fastighetsnära bullerskyddsåtgärder i form*

av fönsteråtgärder.

### **Utökning av projektet**

Det har inkommit synpunkter om att projektet bör utökas. Dels att det bör utökas söderut mot Fröland för att få bort onödiga kurvor. Dels att skapa en säkrare infart mot Svartvik och Svartviks havsbad efterfrågas, gärna i form av en cirkulationsplats.

*Trafikverket svarar:*

*Projektet är avgränsat till den södra infarten till Härnösand och fram till korsningen till Sida och finansiering saknas för att utöka projektet ytterligare.*

### **3.2. Samråd vid utformning av planförslaget**

Samrådstiden var perioden 2022-05-18 – 2022-06-17. Samrådshandlingen har under denna period funnits tillgänglig på Trafikverkets hemsida, Trafikverkets kontor i Härnösand och på Härnösands stadsbibliotek. Övriga myndigheter och organisationer har fått information om samråd via samrådsremiss. Det har även annonserats i Tidningen Ångermanland Annonsguiden.

Synpunkter och yttranden kunde lämnas in under hela samrådsperioden. Samtliga inkomna synpunkter och yttranden samt upprättande minnesanteckningar och protokoll finns diarieförda hos Trafikverket under diarienummer TRV 2021/35105.

#### **3.2.1. Samråd med berörd länsstyrelse**

I samrådshandlingsskede har ett separat möte hållits med länsstyrelsen. Det genomfördes 2022-06-02. På mötet presenterade Trafikverket föreslagna åtgärder, miljöpåverkan och vilka skyddsåtgärder som projektet avser att vidta under byggskedet.

Länsstyrelsen beslutade 2021-12-03 att projektet inte kan antas betydande miljöpåverkan.

Länsstyrelsen inkom med ett yttrande för samrådshandlingen daterat till 2022-05-17. I yttrandet framförs följande:

1. Länsstyrelsen ser positivt på förslaget till vägplan och har inget att erinra gällande de föreslagna åtgärderna.

*Trafikverket svarar:*

*Trafikverket tackar för Länsstyrelsen yttrande.*

#### **3.2.2. Samråd med berörd kommun**

I samrådshandlingsskede har ett möte hållits med Härnösands kommun 2021-12-21 och 2022-05-11.

På mötet (2021-12-21) informerade Trafikverket om att länsstyrelsen beslutat att projektet inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Trafikverket presenterade föreslagna åtgärder.

Kommunen visade sin och Samhällsbyggnadsbolagets strategi för exploatering av sjukhusområdet.

På mötet, 2022-05-11, presenterade Trafikverket de åtgärder som föreslås i vägplanens samrådshandlingsskede. Kommunen ställde frågor gällande träd som kan avverkas, om Trafikverket har avsatt pengar för konstnärlig utsmyckning, buller från cirkulationsplats och detaljplaner.

I samband med att samrådshandlingen var ute på samrådsremiss inkom Härnösands kommun med ett yttrande den 2022-05-30. I yttrandet framförs följande:

1. Härnösands kommun ser positivt på att Trafikverket tar fram en vägplan för E4 södra infarten med syfte att öka trafiksäkerheten och tillgängligheten för oskyddade trafikanter.
2. Härnösands kommun noterar att för fastigheten Solen 15 är intrånget i södra delen av fastigheten cirka 950 kvm. Det är ett omfattande intrång men kommunen håller med Trafikverket i bedömningen att det redan gjorts avvikelser mot detaljplanen för placering av gång- och cykelvägen samt transformatorstationen. Området som tas i anspråk är i detaljplanen dessutom prickad, vilket innebär att det är mark som inte ska bebyggas. Att bygga om befintligt gång- och cykelväg som redan går inom detta område bedömer kommunen som mindre avvikelse som inte strider mot detaljplanens syfte och därför kan godtas.
3. Härnösands kommun vill upplysa om att för områden som planeras att ianspråkta som har markreserverat för underjordiska ledningar och andra tekniska ledningar/byggnader reserverade i plankartan, krävs dialog med Härnösands Energi & Miljö (HEMAB) och andra ledningsägare för att säkerställa ledningsägarnas intresse och rättigheten i området.
4. Skulle planen påverka byggrätter kan det krävas att detaljplaner ändras eller delvis upphävs. Som underlaget är sammanställt är intrången till största del på prickad mark. Mark som förvisso kan bebyggas med Attefallsåtgärder, då dessa kan bebyggas i strid med detaljplan, men eftersom inga anspråk görs på delar av fastigheter med byggrätt bedömer kommunen att avvikelserna är godtagbara.
5. Härnösands kommun instämmer sammanfattningsvis i Trafikverkets bedömning om att de avvikelser som sker mot gällande detaljplaner inte strider mot detaljplanens syfte och därför kan räknas som mindre avvikelser enligt 14§ väglagen.
6. Härnösands kommun har ett pågående ärende gällande framtagande av en ny detaljplan för Sjukhusområdet, fastigheterna Fastlandet 2:60 och Fastlandet 2:84. Härnösands kommun kommer att föra dialog med Trafikverket för att samordna frågor såsom infarter, byggnation och gestaltning. För infarten till fastigheten Fastlandet 2:94 kan en ny väganslutning krävas från öst för att cirkulationen ska kunna byggas.
7. Härnösands kommun uppmanar Trafikverket vikten av att som statlig myndighet tillämpa enprocentsregeln, dvs. att en procent av projektbudgeten avsätts för konstnärlig gestaltning vid ny-, om- och tillbyggnad.

*Trafikverket svarar:*

1. *Trafikverket delar kommunens synpunkt.*
2. *Trafikverket noterar kommunens bedömning gällande avvikelse mot detaljplan.*
3. *Dialog genomförs med ledningsägare i det fortsatta arbetet.*
4. *Trafikverket noterar.*
5. *Trafikverket noterar.*

6. *Trafikverket instämmer med att det är viktigt att föra en dialog kring detta för att samordna lösningar.*
7. *Trafikverket tillämpar inte 1%-regeln i detta projekt. Trafikverket har arbetat kontinuerligt med getstalning, landskap och arkitektur sedan processen med framtagandet av vägplanen påbörjades. Detta arbete ska leda till att välgångarna skapar en samlad helhet till övriga omgivningen.*

### 3.2.3. Samråd med Försvarsmakten

Inga synpunkter har inkommit från Försvarsmakten under remisstiden.

### 3.2.4. Samråd med övriga berörda myndigheter och organisationer

## **Polismyndigheten**

Polismyndigheten inkom med ett yttrande 2022-06-18.

Polismyndigheten har inga synpunkter förutom att vid byggnation av en cirkulationsplats på E4/Skarpskyttegatan bör den vara väl tilltagen i storlek med tanke på trafikintensiteten på platsen.

*Trafikverket svarar:*

*Trafikverket tackar för synpunkten och tar med sig detta i arbetet med vägplanen.*

## **Kollektivtrafikmyndigheten**

Kollektivtrafikmyndigheten inkom med yttrande 2022-06-13. Följande punkter framfördes i yttrandet:

1. Planerad upprustning av två befintliga hållplatser (Gulf E4 och Lövudden) på båda sidor av E4 betraktar KTM som positivt.
2. Det framgår av projektet att avetablering av två befintliga hållplatser (Vårsta E4 och Granudden) ersätts av ny busshållplats i läge mellan hållplatserna Gulf E4 och Lövudden (söder om Vårstgatan) vilket också är positivt. Att endast ta bort dessa hållplatser, utan att anlägga yta för ersättande hållplats, skulle innebära ett alltför långt avstånd mellan hållplatser i berört område.
3. Vidare betraktar KTM anläggande av cirkulationsplats i korsning Skarpskyttegatan/E4 som en klar förbättring gällande både trafiksäkerhet och bussarnas framkomlighet, bland annat, stadstrafikens nuvarande linjesträckning.

*Trafikverket svarar:*

*Trafikverket tackar för synpunkterna och delar myndighetens bild av att åtgärderna bidrar till förbättringar.*

## **Region Västernorrland**

Inkom med ett yttrande 2022-06-17. Yttranden innefattade följande:

1. E4 är en av länets och landets viktigaste vägar, både för gods- och persontransporter och fungerar även som en stadsgata och är viktig för att forma framkomlighet men utgör också en betydande barriär genom staden. På lång sikt är en ny E4 som passerar förbi Härnösand förmodligen den bästa lösningen men fram till dess det kan prioriteras är en ombyggnation av befintlig sträckning förordad och välkommen.

2. Region Västernorrlands primära uppdrag kan sammanfattas till att arbeta och verka för liv, hälsa och hållbar utveckling i hela länet. Med utgångspunkt i de regionala prioriteringarna, målen och regionens uppdrag välkomnar vi den planerade ombyggnationen.
3. Regionen har ingenting att anmärka på i förslaget.
4. Regionen vill uppmärksamma Trafikverket och Härnösands kommun på planera om att upprusta och bygga busshållplatserna på E4 längs den södra infarten in i Härnösand.
5. Regionen vill även påtala vikten av framkomligheten för långa och tunga transporter vilket Trafikverket prognostiserar ska öka kraftigt till 2040.
6. Det är också viktigt att planera för framkomlighet för utryckningsfordon, inte minst för ambulanser. Det kan även komma att bli fler militära transporter i framtiden, vilket också är viktigt ur ett framkomlighetsperspektiv.

*Trafikverket svarar:*

*Trafikverket tackar för Regionens yttrande. Gällande busshållplatser har det förts dialoger med dels kommunen och dels med kollektivtrafikmyndigheter och förslaget har landat i att avetablera hållplatserna vid Vårsta samt Granudden. De kommer ersättas av ny busshållplats i läge mellan hållplatserna Gulf E4 och Lövudden.*

*Trafikverket har bland annat anpassat utformningen av den föreslagna cirkulationsplatsen vid E4/Skarpskyttegatan så att det ska möjliggöra passage av transporter med större och längre last, till exempel vindkraft, genom Härnösand.*

### 3.2.5. Samråd med de enskilda som kan bli särskilt berörda

Enskilda samråd med ett antal enskilda som kan bli särskilt berörda har hållits kring hur deras verksamheter berörs.

Samråd på orten genomfördes som ett öppet hus på Härnösands Teater 2022-05-31 mellan 16.00-19.00. Under mötet presenterade Trafikverket projektet och diskuterade olika frågor med deltagarna.

Under samrådstiden 2022-05-18 – 2022-06-17 inkom synpunkter som sammanfattas nedan.

#### **Passager/Gång- och cykelvägar**

Flera förslag inkom gällande passager och gång- och cykelvägar. Sammanfattningsvis omfattade de att:

1. Boende och gående på höger sida (riktning mot Sundsvall) mot Sparrudden/Fröland får oskyddat korsa E4. Önskemål om att förlänga den lilla befintliga trottoaren som finns på 50-sträckan neröver mot Gådeå
2. Vintertid är befintlig trottoar, söder om E4, obrukbar då snön pressas mot de boende längs Södra vägens staket/insynsskydd.
3. Idag får cyklister ta många omvägar samt passera E4 flera gånger, när de tar sig från Härnösands Centrum mot Gådeå/Lövudden/Vårsta. Borde skapas ett attraktivt och snabbt cykelstråk mellan Härnösand Centrum-Gådeå.
4. Anlägga ett övergångsställe i anslutning till den planerade busshållplatsen vid 1/170. Det skulle bli mycket tryggare, jämfört med dagsläget då personerna måste, även

barn, gå 150m längs E4 på en smal trottoar nära tung trafik som oftast kör fort, till närmaste övergångsställe. Ytterligare problematisk vintertid på grund av snön.

5. Bättre belysning på övergångsställena.
6. Gångpassage ej övergångsställe, stå på den lilla ytan när långtradare kör på båda sidor är en stor fara, vindsug från långtradare vid passage. Ingen trafiksignal med knapp för gångpassage. Skulle ni låta era barn passera över E4 där?
7. Inget övergångsställe är inplanerat på hela ombyggnationssträckan.

*Trafikverket svarar:*

1. *Trafikverket avser inte att förlänga trottoaren på sträckan då bedöms gå att nyttja det befintliga cykelstråket söder om Lövudden.*
2. *Projektet syftar till att dels förbättra snöröjning och öka trafiksäkerhet för oskyddade så trottoaren det kan nyttjas vintertid.*
3. *Trafikverket kommer med de planerade åtgärderna koppla ihop stråket från Körningsskolan till Gulf. Projektet länkar ihop gång- och cykelvägarna längs med E4.*
4. *Övergångsställen är placerade utifrån de större målpunkterna längs sträckan, där störst andel oskyddade trafikanter kommer korsa E4:an. Trafikverket har samrått med kommunen och Din tur gällande busshållplatsernas lägen. Befintlig trottoar kommer breddas.*
5. *Belysning kommer fortsätta utredas i vägplanen.*
6. *Anledningen till föreslagen åtgärd med passage i plan är för att skapa en så trygg och trafiksäker miljö som möjligt utifrån det utrymme och förutsättningar som finns på platsen i kombination med de målpunkter som fotgängarna har. På aktuell plats finns hållplatslägen på respektive sida och de planskilda passager som finns utmed E4 är belägna cirka 300 meter och 400 meter från hållplatsläget. De planskilda passagera bedöms vara belägna för långt ifrån hållplatsläget för att nyttjas för de som har avseende att korsa E4 för att nå dessa och därför har passage i plan skapats.*

*Passagen i plan utformas med en mittrefug enligt de mått som finns i VGU, ett styrande dokument som Trafikverket arbetar utifrån i alla vägprojekt. Passagen är anpassad för att skapa en bra plats för att invänta trafiken. Mittrefugen skapar en avsmalning och sidoförflyttning av körfälten vilket medför att det inte går att köra så fort förbi gångpassagen. Passagen är placerad mitt på sträckan där fotgängare bedöms ha god sikt åt vardera håll och möjlighet att invänta en lucka i trafiken för att passera.*

*Trafikverket bygger inte övergångsställen om inte hastigheten för passerande fordon kan säkras genom fysiska åtgärder till 30-40 km/h, genom till exempel fartgupp. Anledningen är att övergångsställen utan kraftig hastighetsdämpande utformning innebär en falsk trygghet för fotgängare eftersom långt ifrån alla bilister stannar för fotgängare vid övergångsställen. Trafikverket bedömer att det inte är möjligt att bygga fartgupp på E4 längs Södra vägen och kommer då inte heller anlägga övergångsställen, varken med eller utan trafiksignal på denna sträcka. Däremot utreds möjligheten till att anlägga ett så kallat actibump som en*



*hastighetsdämpande åtgärd. För säkra passager av E4 hänvisas till någon av gångtunnlarna.*

7. *Se svar i punkt 6.*

### **Busshållplatser**

1. Busshållplatsen vid Vårsta nyttjas av skolbarn och med de planerade åtgärderna inom projektet leder det till längre gångväg utefter E4:an för barnen. Det är många barn som åker från stan med den bussen.
2. Önskemål om att flytta hållplatsen norrut lyftes även fram, samt att flytta hastighetskameran närmare Vårsta.
3. Busshållplats tas bort utanför Granudden, dåligt för barn och gamla.

*Trafikverket svarar:*

1. *Trafikverket har genomfört separata samråd med kommunen och kollektivtrafikmyndigheten för att besluta om vart busshållplatsernas lägen bör placeras. I och med att de busshållplatser som tas bort ersätts med andra i nya lägen innebär det inte att avstånden mellan hållplatserna blir för långa. Befintlig trottoar föreslås att breddas för att det ska bli säkrare att nyttja den längs med E4:an.*
2. *Trafikverket tar med sig önskemålet gällande hastighetskameran och utreder om det är möjligt att flytta den närmare Vårsta. Avseende busshållplatsernas lägen har dessa placerats i samråd med kommunen och kollektivtrafikmyndigheten*
3. *Se svar i punkt 1.*

### **Stänkskydd och plantering**

1. Stänkskydd vid E4, ovanför gångtunnlarna, för slippa bli nedspolad så fort en bil passerar över. Önskemål om en häck mellan E4 och gång- och cykelvägen för en trevligare miljö.

*Trafikverket svarar:*

1. *Trafikverket tar med sig synpunkten gällande stänkskydd och önskemål om plantering av häck och arbetar vidare med detta i kommande skede för att se om det går att inarbeta det i vägplanen.*

### **Korsningar/ In- och utfarter**

Det lämnades flera förslag på förbättringar med avseende på korsningar samt in- och utfarter:

1. Bygg en cirkulationsplats vid Lövudden. Kan hjälpa till med att bromsa upp trafiken och göra ett bättre flöde.
2. I stället för cirkulationsplats, avfartsfil mot Skarpskyttegatan
3. Utfart Vårstagatan kan man reglera trafiken med höger in och höger ut. De eventuella skolskjutsarna (söderifrån) med buss har nära till blivande rondell för att kunna snabbt anpassa sig att få access till Vårstagatan.
4. Infarten till Svartvik (båda riktningar), förbättra ur trafiksäkerhetssynpunkt.
5. Norr (från Gulf-hållet) och när trafikanter ska svänga höger upp på Olof Högbergsvägen – Upplevs vara hög risk för påkörningsolycka, trafiken svänger ut och kör om i vänsterfilen.

6. Samtliga avfarter till bostäderna i norrgående riktning bör få en översyn gällande in- och utfart till varje bostad. Bör prioriteras istället för en gång- och cykelbana, alternativt förskjuta gång- och cykelbanan dit planerade gång- och cykelbana är tänkt och dra gång- och cykelbanan upp vid parken vid trafikljusen.
7. Bygg om avfarten till Svartvik-Ytterfälle
8. Trafiksäkerheten för in- och utfarter till Granudden är mycket låg. Vid in- och utfarten till Granudden finns bussficka, parkeringsficka och övergångsställe intill varandra – blir otydligt och rörigt.
9. Ingen C-kornings byggs till Granudden (dvs korsning med separat fält för vänstersväng)
10. Att stänga infarten från E4:an ner till Fiskekroken kommer påverka Elons verksamhet i kraftig negativ riktning och även fastigheten kommer att sjunka markant i värde. Verksamheten överlever inte en sådan ändring av infarten från E4. Infarten som Trafikverket planerat för, längre ner till Fiskekroksvägen, omöjliggör varumottagning till Elon. Det kommer även försvåra parkering av personbilar/leveransbilar.

Trafikverket har tidigare tagit mark i anspråk på vår fastighet – varför fick vi ingen ersättning då?

Lastbilar/långtradare som kommer med varutransporter till Elon kommer uteslutande från "Sundsvalls" hållet, vilket innebär en högersväng.

Förslag – gång- och cykelvägen förbi Elon stängs av och dom personer som vill ta sig ifrån boenden närmare Sundsvall mot centrum använder gång- och cykelvägen på väst om E4:an. Detta skulle frigöra en yta för att ev. bredda E4:an vid Elon i nordlig riktning, även ett par hundra meter tillbaka mot Sundsvalls hållet i riktning mot Örnsköldsvik. Det skulle även kunna innebära att avfarten (vänstersvängen) ner mot Fiskekroksvägen kan bli kvar.

Fortsatt löpande information önskas i detta ärende.

11. Önskemål om en ny enskild väg mellan Sjögården och fiskekroken.
12. Under vintertid kommer det bli svårt för tung trafik att passera cirkulationsplatsen.
13. Den tillfälliga omledningen till Gulf ses som positiv. Men det innebär också att det bara är möjligt för södergående trafik att köra in till verksamheten. Hur pass stor del av byggtiden kommer den ordinarie infarten att vara stängd? Fastighetsägaren undrar hur markanspråket påverkar användningen av fastigheten.

*Trafikverket svarar:*

1. *En cirkulationsplats vid Lövudden är inte aktuellt i dagsläget.*
2. *Den planerade cirkulationsplatsen syftar till att öka trafiksäkerheten för alla trafikanter. En avfartsfil mot Skarpskyttegatan bedöms inte ge samma uppfyllelse avseende trafiksäkerheten som en cirkulationsplats ger.*
3. *Den lösning som har presenterats i vägplanen skapar en mer trafiksäker korsning jämfört med vad en höger in och höger ut lösning skulle göra. Bland annat ger den föreslagna åtgärden en större körbredd i korsningspunkten.*
4. *Att bygga om denna infart är inte aktuellt inom ramen för detta projekt, då det ligger utanför projektområdet.*

5. *I dagsläget planerar Trafikverket inte några åtgärder i denna korsning. Så som korsningen är utformad idag så är det emot trafikreglerna att köra om i vänsterfilen och detta kommer fortsätta gälla i framtiden.*
6. *Projektets mål är att öka trafiksäkerheten för alla trafikanter, även för gång- och cykeltrafikanterna, längs E4. Bland annat kommer kantsten att flyttas ut så att anslutningarna får bättre sikt.*
7. *Avfarten ligger utanför projektområdet och är inte aktuell för någon ombyggnation inom ramen för detta projekt.*
8. *Trafikverket har sett över detta i projekteringsarbetet och det kommer vidtas åtgärder för att det ska bli tydligare. Bland annat planeras flytt av busshållplatser, flytt av kantsten samt refuger.*
9. *Det finns inga planer på att bygga en C-korsning i detta läge.*
10. *Trafikverket tackar för synpunkten och informationen. Trafikverket kommer att beakta detta i det fortsatta arbetet med vägplanen och utreda andra lösningar som skulle kunna ge en mindre påverkan på verksamheten samtidigt som trafiksäkerheten och tillgängligheten längs med E4:an ökar. Gällande tidigare markanspråk så gjordes intrången på kommunens mark. Trafikverket kommer att fortsätta med löpande information i ärenden, det kommer även vara möjligt att fortsätta lämna skriftliga synpunkter i kommande granskningshandling.*
11. *Under byggskedet kommer en väg tillfälligt byggas mellan Sjögården och Fiskekroken, men kommer inte att vara en permanent lösning. Den tillfälliga vägen syftar främst till att fungera som en byggväg. Att anlägga vägen permanent har utretts, men det är inte samhällsekonomiskt effektivt eller bidragande till projektets syfte och ändamål.*
12. *Trafikverket har utrett möjligheten till att anlägga ett vilplan för att underlätta för tung trafik under vinterperioderna, dock resulterar det i att problemet förskjuts söderut samt att det skulle medföra ytterligare bullerstörningar från vägtrafiken. Den befintliga korsningen är inte en trafiksäker lösning, ett av målen med projektet är att öka trafiksäkerheten för alla trafikanter längs med och på E4.*
13. *Trafikverket har tagit separat kontakt med berörd fastighetsägare för att bemöta inkomna synpunkter gällande hur stor del av ordinarie infart kommer vara stängd under byggtiden samt hur markanspråket påverkar användningen av fastigheten.*

#### **Förbifart E4**

En av de mest framförda punkterna i de synpunkter som lämnats in gäller en förbifart E4. Sammanfattningsvis anses en förbifart att förbättra boendemiljön avsevärt i och med att den tunga trafiken, som upplevs vara den största bidragande faktorn till höga bullernivåer, hamnar utanför staden. Det lyfts även fram att det skulle minska luftföroreningar, minska olycksrisken samt bidra till en säkrare trafikmiljö längs med nuvarande E4.

*Trafikverket svarar:*

*Det Trafikverket arbetar med i denna vägplan gäller åtgärder längs med befintlig E4 för att öka trafiksäkerheten och tillgängligheten. Alternativet med en förbifart E4 utreds inte.*

#### **Buller**

Ett flertal synpunkter upplyser om att trafiken på E4:an har ökat genom åren. Detta har lett

till att fler upplever sig vara utsatta för bullerstörningar från fordonstrafiken. Vidare anges det även att när fordonstrafiken kör över brunnar hörs det i bostäderna.

Önskemål om bullerplank eller vegetation för att dämpa bullret har framförts i synpunkterna.

Trafikverket har haft tre telefonsamtal med fastighetsägaren till Väduren 1 och 6 som varit aktuella för en bullerinventering. De genomfördes 2022-04-20, 2022-05-10 och 2022-08-29. Under samtalen har Trafikverket ställt frågor till fastighetsägaren som bland annat omfattande godkännande av att genomföra utvändig bullerinventering, byggår för fastigheterna, datum för genomförande av inventering samt om uteplats var för hyresgästerna till ena fastigheten. Trafikverket har under det senaste telefonsamtalet bett om godkännande för att genomföra en fasadisoleringsmätning av två lägenheter inom fastigheterna, där det även framfördes att tillgång till en lägenhet i vardera bostadsbyggnaden behövdes. Fastighetsägaren har under samtliga tillfällen getts möjlighet till att neka tillgång samt neka till att genomföra inventeringarna/mätningar.

*Trafikverket svarar:*

*Eftersom nu aktuella förbättringsåtgärder för gång- och cykel inte ger upphov till mer buller längs sträckan är det enbart vid den planerade cirkulationen vid Gulf, där projektet ger förändringar av vägens läge vid närliggande bostäder, som bulleråtgärder kommer att utredas och vid behov vidtas.*

*För befintliga boendemiljöer längs statliga vägar och järnvägar genomför Trafikverket löpande översyn och vid identifierade behov åtgärder inom ett nationellt program för buller. Mer information om detta finns på Trafikverkets webbplats:*

*<https://www.trafikverket.se/e-tjanster/ansok-om/buller-vid-din-fastighet/> . Där kan man söka på sin fastighet och se beräknade bullernivåer samt om det planeras för bulleråtgärder alternativt finns möjlighet att söka bidrag för åtgärder.*

## **Miljö**

En inkommen synpunkt innehåller en fråga om Trafikverket räknat in kommande stora nederbörds mängder så vattnet och medföljande föroreningar från E4 styrs till dagvattenbrunnar, och att de inte rinner i lägre terräng, villaträdgårdar, garage och källare. En annan synpunkt lyfte fram att dagvattnet rinner från E4:an ner till fastighetsområde och att det önskas åtgärdas.

En annan inkommen synpunkt informerar och argumenterar för att tung trafik bör omplaceras utanför staden. Bakgrunden till detta är att svenska staten anlagt krav på Härnösands kommun att minska toxiner fossila avgaser norra infarten samt några andra centrala gator i staden. Personen uppmärksammar tydligt de konsekvenser som kan uppstå på människors hälsa som vistas i denna miljö och lyfter samtidigt en oro över det. Det framgår via skrivelsen att det kan ge negativa effekter på cellnivå och kommer kosta kommunen hälsa- och sjukvårdsrelaterade kostnader samt att det kan anses brista att upprätthålla en hållbarhetsplanering mot agenda 2040. Vidare anges det i synpunktsformuläret att kommunen inte uppfört förändringar enligt de krav som ställts samt att kommunen inte bör medverka att ordna gång- och cykelvägar längs dessa vägar (där kraven är lagda från svenska staten).

Hur hanterar Trafikverket frågan med farligt gods mot parkering och närboende söder om E4?

*Trafikverket svarar:*

*Trafikverket kommer att räkna in kommande nederbörds mängder för att*

*dagvattensystemet ska klara att omhänderta vattnet. Det kommer anläggas kantsten på delar av sträckan, bland annat i aktuellt område, vilket gör att dagvattnet inte kommer rinna ner till fastighetsområdet.*

*Trafikverket tackar för informationen. Detta projekt syftar inte till att utreda möjlighet att omplacera trafik utanför staden genom t.ex. en förbifart. Syftet är att öka trafiksäkerheten och tillgängligheten längs med befintlig E4. Genom t.ex. anlägga nya gång- och cykelvägar samt koppla ihop dom med de befintliga så bidrar det till möjligheten att färdas längs sträckan på andra sätt än med till exempel bilar.*

*De åtgärder som ingår i vägplanen förväntas leda till en trafiksäkrare väg för alla trafikanter. Detta innefattar även en minskad olycksrisk med farligt gods.*

### **Hastighet/Passager**

De allra flesta synpunkterna omfattar hastigheten på E4. Det finns en problematik med att fordonstrafikanter inte håller den skyltade hastigheten utan håller en betydligt högre hastighet. Detta tenderar vara mer vanligt under vår, sommar och höst samt att majoriteten upplever att det största problemet ligger på den tunga trafiken.

Detta i sig har lett till att många känner en otrygghet med att röra sig längs med E4:an, särskilt när barn behöver gå längs vägen. Det uttrycks även återkommande hur otryggt det upplevs att korsa E4 med de passager som finns idag, med hänsyn till de höga hastigheterna som fordonen håller.

Det har även framgått genom synpunkterna att det upplevs riskabelt att göra vänstersvängar till områden norr och söder om E4 på grund av att bakomvarande fordon riskerar köra på fordonet som ska svänga. Det uppstår ofta situationer där trafiken bakom kör om på insidan där det är övergångsställen och trånga passager, även tung trafik gör detta.

*Trafikverket svarar:*

*Projektet syftar till att öka trafiksäkerheten för alla trafikanter längs med sträckan. Inom ramen för vägplanen planeras flera åtgärder som ska bidra till att det ska bli säkrare att gå och cykla längs med och passera E4. Det utreds och planeras även för åtgärder som förbättrar trafikflödet och bidrar till att hålla ner hastigheterna.*

### **Övrigt & byggtiden**

1. Varför har inget samråd med regionen som har sitt huvudkontor 20 m från E4 och korsning?
2. Vad sker med parkeringen på Granudden samt södra vägen 29 och 35.
3. Vad betyder den gröna markeringen på plankartorna vid Granudden?
4. In- och ut passage under byggtiden hur löses den, svårt att komma ut i dag i morgon trafiken?
5. Alltid parkerade fordon på Granuddens parkering, hur skyddas de under byggtiden.
6. Det finns farhågor att infarten till Skarpskyttegatan kommer att blockeras helt eller till viss del under perioder av ombyggnationen vilket kommer få förödande konsekvenser på närliggande verksamhet. Önskas en fortsatt bra dialog och lösning på detta.
7. Invasiva arter finns i trädgårdar inom fastigheter söder om E4, mellan km cirka 1/100-1/300

*Trafikverket svarar:*

1. *Berörs inte av vägplanen då det ligger utanför projektområdet.*
2. *Inga åtgärder eller andra förändringar kommer ske på parkeringen.*
3. *Den gröna markeringen på plankartorna redovisar att det är en gemensamhetsanläggning.*
4. *Under byggskedet kommer det att bli störningar, vissa gånger kommer det märkas av mer än andra. Trafikverket kommer arbeta med att minska störningarna dels innan byggskedet, genom t.ex. skyddsåtgärder och planering av byggnationen. Dels kommer det även löpande arbetas med detta under hela byggskedet genom byggplatsuppföljning.*
5. *Arbetsområdet kommer inte att beröra parkeringen och risken för att maskiner ska skada fordonen bedöms vara väldigt liten. Det kan även uppstå damning under byggnationen och där kommer Trafikverket vidta åtgärder löpande för att minska detta.*
6. *Trafikverket kommer arbeta fram lösningar under byggtiden för att minimera negativ påverkan, på bland annat verksamheterna i närheten, under byggskedet. En fortsatt dialog kommer hållas med berörda.*
7. *Trafikverket tackar för informationen.*



Trafikverket, 871 45 Härnösand. Besöksadress: Nattviksgatan 8.  
Telefon: 0771-921 921, Texttelefon: 010-123 50 00

[www.trafikverket.se](http://www.trafikverket.se)